

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Введено в дію наказом від 2020 р.
№

Ректор _____ Віль БАКІРОВ

«____» _____ 2020 р.

Освітньо-професійна програма

Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів

Галузь знань 10 Природничі науки

Спеціальність 106 Географія

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Затверджено Вченою радою університету 2020 року,
протокол №

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

1.1. Вчена рада факультету геології, географії, рекреації і туризму:

протокол №   від «   »   2020 р.

Голова вченої ради факультету _____ (Віліна ПЕРЕСАДЬКО)

1.2. Науково-методична комісія факультету геології, географії, рекреації і туризму:

протокол №   від «   »   2020 р.

Голова науково-методичної комісії _____ (Олександр ЖЕМЕРОВ)

1.3. Кафедра фізичної географії та картографії:

протокол №   від «   »   2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Юлія ПРАСУЛ)

Гарант освітньо-професійної програми _____ Світлана РЕШЕТЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи:		
Решетченко Світлана Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Члени робочої групи:		
Пересадько Віліна Анатоліївна	професор, декан факультету геології, географії, рекреації і туризму	доктор географічних наук, професор
Черваньов Ігор Григорович	професор кафедри фізичної географії та картографії	доктор технічних наук, професор
Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Поліщук Людмила Борисівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Бубир Наталя Олексandrівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук
Клименко Валентина Григорівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	
Опара Володимир Миколайович	доцент кафедри геодезії, картографії та геоінформатики Харківського національного аграрного університету імені	професор, кандидат технічних наук

	В.В. Докучаєва	
Кібальчич Ігор Олександрович	Харківський регіональний центр з гідрометеорології, інженер-синоптик	кандидат географічних наук
Дмітрієв Святослав Станиславович	студент гр. ГГ-41	
Моісеєнко Марина Олександрівна	студентка гр. ГГ-31	

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

1) Освітнього стандарту спеціальності

Стандарт вищої освіти з даної спеціальності не є офіційно затвердженим.

Наразі діє Тимчасовий стандарт вищої освіти України, схвалений Вченого
радою університету (протокол № від « » 2020 р.) і затверджений
наказом ректора (№ від 2020 р.);

2) Професійного (их) стандартів

назва стандарту, власник/провайдер стандарту

---

3) Рекомендації професійної асоціації

назва

інформація про розміщення /оприлюднення рекомендацій

4) Рекомендації провідного працедавця в галузі

Назва

інформація про розміщення /оприлюднення рекомендацій

Примітка – пп. 2.4 вказуються у випадку наявності

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкголдерів (за наявності)

1. Профіль освітньої програми
«ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ, МОНІТОРИНГ І КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ»
зі спеціальності 106 «Географія»

1 - Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Бакалавр географії, Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЕКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Офіційна назва освітньої програми	Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України - 7 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/educ/

2- Мета освітньої програми

Теоретична та практична підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних використовувати базові фахові знання для виконання професійних обов'язків, вирішення завдань науково-дослідницького, практичного та інноваційного характеру в природничій галузі, фізичній географії, моніторингу та кадастру природних ресурсів, будувати свою діяльність на основі соціальних, наукових, етичних аспектів та творчого мислення, продовжувати навчання, адаптуватися до сучасних технологій та методик.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	10 Природничі науки, 106 Географія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма спрямована на забезпечення загальних та фахових компетентностей необхідних географу з критичним та творчим розумінням теорій, принципів та методів сучасної географії для проведення практичної діяльності з моніторингу довкілля, дослідження ландшафтів, раціонального природокористування з застосуванням сучасних ГІС-технологій. <u>Професійні акценти</u> – формування фахівця з стратегічним і критичним мисленням, здатного вирішувати складні спеціалізовані задачі в процесі виробничої діяльності у природничій галузі, фізичній географії, моніторингу, раціонального використання природних ресурсів та ландшафтів як середовища проживання людини в умовах активного техногенного впливу, урбанізації та зміни клімату.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Базова вища освіта в галузі знань «Природничі науки» зі спеціальністю «Географія» за освітньо-професійною програмою «Фізична географія, моніторинг та кадастр природних ресурсів» спрямована на формування фахівця із сучасним науковим світоглядом і мисленням для вирішення проблем раціонального природокористування та охорони природи, моніторингу довкілля, кадастру природних ресурсів на основі сучасних

	геоінформаційних технологій та викладання географічних дисциплін у середніх загальноосвітніх навчальних закладах. Ключові слова: географія, фізична географія, моніторинг, кадастр природних ресурсів.
<i>Особливості програми</i>	Міждисциплінарна, багатопрофільна для підготовки фахівців здатних використовувати сучасний вітчизняний та світовий досвід для вирішення практичних задач з раціонального природокористування, охорони природи, моніторингу довкілля, кадастру природних ресурсів в умовах активного техногенезу з можливою академічною мобільністю, стажуванням у навчальних закладах за кордоном.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Професійна діяльність, яка пов’язана з прикладними дослідженнями в сфері фізичної географії та дотичних до неї сферах. Може займати первинні посади: фахівець з геосистемного моніторингу навколошнього середовища, інженер з охорони навколошнього середовища, вчитель середнього навчально-виховного закладу, географ, географ-економіст, фахівець з міського та районного планування, фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки, фахівець з управління природокористуванням, асистент метеоролога, технік-картограф, технік-гідрограф, технік-топограф; у профільних науково-дослідних закладах, проектних і прогнозно-планових установах, в консалтингово-інжинірингових бюро, в державних і приватних установах, в органах виконавчої влади, в органах місцевого самоврядування, в громадських організаціях. Бакалавр географії за умов набуття відповідного досвіду може адаптуватися до таких напрямів суміжної професійної діяльності: педагогічна; екологічна, економічна, маркетингова, зовнішньо-економічна, рекреаційна, туристська, екскурсійна, санаторно-курортна, а також може підвищувати свій науковий рівень в магістратурі у вищих навчальних закладах України та закордоном.
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на другому (за освітньо-професійною чи освітньо-науковою програмами) рівні вищої освіти, 8-му кваліфікаційному рівні НРК. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Навчання студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, самонавчання, навчання на основі науково-дослідницької діяльності, навчання через виробничу практику. Активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп’ютерні, саморозвиваючі) та пасивні (пояснювально-ілюстративні) технології, методи географічних наук (польових досліджень та обробки географічної інформації, зокрема з використанням інформаційних технологій).
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-балльна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування), <i>контрольний</i> , <i>проміжний</i> (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени (переважно у тестовій формі), залікові роботи, захисти звітів з практик), <i>самоконтроль</i> , <i>державна атестація</i> (підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра).
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв’язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності, що передбачає застосування сучасних теорій та методів дослідження природних та природно-антропогенних об’єктів,

	визначати шляхи вирішення проблем з оптимізації природного середовища, раціонального природокористування.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Прагнення до збереження навколошнього середовища.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
<i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i>	<p>ФК 1. Базові знання і розуміння основних принципів фізичної географії, методів, принципів, технологій і методик в галузі моніторингу та кадастру природних ресурсів.</p> <p>ФК 2. Здатність до системного географічного мислення: аналізувати знання з точки зору фундаментальних теорій та концепцій географічної науки на різних просторових рівнях (регіональному, локальному); усвідомлювати сутність взаємозв'язків між складовими довкілля та людиною.</p> <p>ФК 3. Розуміння основних географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, розуміти стратегію розвитку територій.</p> <p>ФК 4. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності.</p> <p>ФК 5. Здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні природних та антропогенних геосистем різного ієрархічного рівня.</p> <p>ФК 6. Здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ФК 7. Здатність здійснювати збір, реєстрацію та аналіз даних про стан територіальних систем за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК 8. Картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів.</p> <p>ФК 9. Здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі фізичної географії, моніторингу та кадастру природних ресурсів.</p> <p>ФК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, у тому числі у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах.</p>

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПРН 1. Здатність застосовувати базові знання природничих, суспільних і точних наук, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасного світу.</p> <p>ПРН 2. Здатність використовувати знання географічних наук для професійної діяльності.</p> <p>ПРН 3. Здатність розуміти чинники диференціації природи, принципи ландшафтної організації географічної оболонки.</p> <p>ПРН 4. Здатність використовувати знання про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур.</p> <p>ПРН 5. Здатність використовувати географічні основи раціонального природокористування та охорони природи.</p> <p>ПРН 6. Здатність збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати наукову та технічну інформацію для вирішення географічних задач.</p> <p>ПРН 7. Здатність планувати, організовувати і проводити стаціонарні, напівстанціонарні та польові географічні спостереження.</p> <p>ПРН 8. Здатність використовувати картографічні моделі у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 9. Здатність використовувати комп’ютерні та географічні інформаційні системи у практичній діяльності.</p> <p>ПРН 10. Здатність обробляти статистичні та інші дані для отримання нової інформації про природні та суспільні об’єкти і процеси за допомогою спеціального програмного забезпечення.</p> <p>ПРН 11. Здатність застосовувати методи і прийоми аналізу генезису, еволюції і тенденцій розвитку об’єктів та явищ навколошнього середовища.</p> <p>ПРН 12. Здатність аналізувати та оцінювати вплив географічних властивостей регіонів на природокористування та господарську діяльність.</p> <p>ПРН 13. Здатність визначати зміни характеристик природного середовища під впливом господарської діяльності.</p> <p>ПРН 14. Здатність застосовувати методи географічних досліджень природних та суспільних об’єктів і процесів.</p> <p>ПРН 15. Володіти навичками комплексного географічного аналізу територій.</p> <p>ПРН 16. Володіти навичками спілкування з представниками інших професійних груп, у тому числі у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах.</p>
--	---

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i>	Усі викладачі є штатними викладачами ХНУ ім. В. Н. Каразіна, у переважній більшості мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається. Усі викладачі раз на п’ять років проходять підвищення кваліфікації.
<i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</i>	Обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень географічних об’єктів і систем (теодоліти, нівеліри, бусолі, кінрекгелі, компаси, барометри-анероїди; GPS навігатор; GPS-приймач, геліограф, психрометри, термографи, флюгер, гігрограф, балансомір, актинометри, анемометри, анеморумбометри, термометри, снігомір, барограф, батометр, гальванометр, термометр-щуп, опадомір; автомат. метеостанція, вітроустановка; автоматичний анеморумбометр, сонячні батареї, RTK-приймач, ехолот, лазерний дальномір), технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери;

	сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача; використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших освітніх і профільних установах (за договорами про співпрацю). Є власна навчально-наукова географічна база «Гайдарія». Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до інтернет, спортзали, тощо
<i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</i>	Офіційний сайт ХНУ ім. В. Н. Кразіна, власний сайт факультету геології, географії, рекреації і туризму, кафедри фізичної географії та картографії, необмежений доступ до інтернет, друковані (фонди ЦНБ ім. В. Н. Каразіна, власні бібліотеки навчальних лабораторій, база космічних та аерознімків, картографічні твори) та Інтернет-джерела (Центр електронного навчання ХНУ); навчальні і робочі плани (з пояснівальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю.

9- Академічна мобільність

<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Відповідно до правил прийому на навчання

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Історія України	3	четирирівнева шкала оцінювання
OK2	Вища математика	4	четирирівнева шкала оцінювання
OK3	Фізика з основами фізики Землі	5	четирирівнева шкала оцінювання
OK4	Хімія	3	четирирівнева шкала оцінювання
OK5	Іноземна мова	6	дворівнева, четирирівнева шкала оцінювання
OK6	Інформатика з основами геоінформатики	5	четирирівнева шкала оцінювання
OK7	Філософія	3	четирирівнева шкала оцінювання
OK8	Іноземна мова (за фахом)	3	дворівнева шкала оцінювання
OK9	Загальна геологія	4	дворівнева шкала оцінювання
OK10	Загальне земlezнавство	4	четирирівнева шкала оцінювання
OK11	Грунтознавство і біогеографія	6	четирирівнева шкала оцінювання
OK12	Топографія з основами геодезії	5	четирирівнева шкала оцінювання
OK13	Вступ до фаху	4	дворівнева шкала оцінювання
OK14	Метеорологія і кліматологія	4	четирирівнева шкала оцінювання
OK15	Загальна гідрологія	4	четирирівнева шкала оцінювання
OK16	Основи суспільної географії	4	четирирівнева шкала оцінювання
OK17	Дистанційне зондування Землі	3	дворівнева шкала оцінювання
OK18	Геоморфологія і палеогеографія	4	четирирівнева шкала оцінювання
OK19	Картографія	4	четирирівнева шкала оцінювання
OK20	Фізична географія материків і океанів	7	дворівнева, четирирівнева

			шкала оцінювання
ОК21	Ландшафтознавство	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК22	Фізична географія України	5	четирирівнева шкала оцінювання
ОК23	Педагогіка	3	четирирівнева шкала оцінювання
ОК24	Методика навчання географії	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК25	Основи геоекології	3	четирирівнева шкала оцінювання
ОК26	Регіональна економічна і соціальна географія	8	дворівнева, четирирівнева шкала оцінювання
ОК27	Географічні інформаційні системи	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК28	Історична географія з основами етнографії	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК29	Основи земельного кадастру	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК30	Моніторинг довкілля	4	дворівнева шкала оцінювання
ОК31	Географія сфери послуг та індустрія туризму	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК32	Основи раціонального природокористування і охорона природи	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК33	Галузеві кадастри України	3	дворівнева шкала оцінювання
ОК34	Клімат Землі	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК35	Геоекологічна експертиза територій	3	дворівнева шкала оцінювання
ОК36	Навчальна природничо-наукова практика	7	четирирівнева шкала оцінювання
ОК37	Навчальна професійно-орієнтовна практика	6	четирирівнева шкала оцінювання
ОК38	Виробнича практика	7	дворівнева шкала оцінювання
ОК39	Курсова робота за фахом	4	четирирівнева шкала оцінювання
ОК40	Переддипломна практика	5	четирирівнева шкала оцінювання
ОК41	Підготовка кваліфікаційної роботи	3	четирирівнева шкала оцінювання
Загальний обсяг обов'язкових компонент		178	

Вибіркові компоненти ОП

ВБ1	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ2	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ3	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала

			оцінювання
ВБ4	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ5	Основи комп'ютерних технологій / Комп'ютерна графіка	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ6	Основи наукових досліджень / Організація науково-дослідної роботи з географії / Рекреаційна географія	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ7	ГІС в географії / Клімат і гідрологія України	4	четирирівнева шкала оцінювання
ВБ8	Географія населення та розселення / Географія населення з основами демографії	4	четирирівнева шкала оцінювання
ВБ9	Економічна і соціальна географія України / Економічна і соціальна географія України з основами регіоналістики / Етногеографія України / Суспільно-просторова організація України	5	четирирівнева шкала оцінювання
ВБ10	Соціальна географія / Антропогенні ландшафти / Географія праці / Географія способу життя / Географія культури / Географія міграції / Перцепційна географія	4	четирирівнева шкала оцінювання
ВБ11	Географія світового господарства та міжнародної торгівлі / Географія світового господарства / Світова економіка / Міжнародна торгівля	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ12	Картографічний метод досліджень / Природна та історико-культурна спадщина / Природні умови і ресурси України	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ13	Географія і економіка в школі / Шкільна географія / Краєзнавство і регіональний туризм / Основи океанології	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ14	Вибірковий вид практики: Виробнича / Педагогічна	6	четирирівнева шкала оцінювання
ВБ15	Великий географічний практикум / Великий картографічний практикум / Глобальні зміни природи Землі	8	дворівнева, четирирівнева шкала оцінювання
Загальний обсяг вибіркових компонент:		62	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Вища математика	4
	Історія України	3
	Топографія з основами геодезії	5
	Загальне землезнавство	4
	Грунтознавство і біогеографія	6
	Вступ до фаху	4
	Загальна геологія	4
Всього за 1 семестр		30
2	Іноземна мова	3
	Фізика з основами фізики Землі	5
	Хімія	3
	Навчальна природничо-наукова практика	7
	Метеорологія і кліматологія	4
	Загальна гідрологія	4
	Основи суспільної географії	4
Всього за 2 семестр		30
3	Іноземна мова	3
	Інформатика з основами геоінформатики	5
	Основи комп'ютерних технологій / Комп'ютерна графіка	4
	Геоморфологія і палеогеографія	4
	Картографія	4
	Дистанційне зондування Землі	3
	Фізична географія материків і океанів	4
Всього за 3 семестр		30
4	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Філософія	3
	Навчальна професійно-орієнтовна практика	6
	Фізична географія материків і океанів	3
	Ландшафтознавство	4
	Основи наукових досліджень / Організація науково-дослідної роботи з географії / Рекреаційна географія	3
	Географія населення та розселення / Географія населення з основами демографії	4
Всього за 4 семестр		30
5	Іноземна мова (за фахом)	3
	Регіональна економічна і соціальна географія	4
	Фізична географія України	5
	Економічна і соціальна географія України / Економічна і соціальна географія України з основами регіоналістики / Етногеографія України / Суспільно-просторова організація України	5
	Педагогіка	3
	Методи навчання географії	4
	Основи геоекології	3
Всього за 5 семестр		30

	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Географічні інформаційні системи	4
	Виробнича практика	7
	Регіональна економічна і соціальна географія	4
6	Соціальна географія / Антропогенні ландшафти / Географія праці / Географія способу життя / Географія культури / Географія міграції / Перцепційна географія	4
	Історична географія з основами етнографії	4
	Географія світового господарства	4
	Всього за 6 семестр	30
	Основи земельного кадастру	4
	Моніторинг довкілля	4
	Географія сфери послуг та індустрія туризму	4
7	Картографічний метод досліджень / Природна та історико-культурна спадщина / Природні умови та ресурси України	4
	Курсова робота за фахом	4
	Вибірковий вид практики: Виробнича / Педагогічна	6
	Великий географічний практикум / Великий картографічний практикум / Глобальні зміни природи Землі	4
	Всього за 7 семестр	30
	Переддипломна практика	5
	Підготовка кваліфікаційної роботи	3
	Галузеві кадастри України	3
	Основи раціонального природокористування і охорона природи	4
8	Клімат Землі	4
	Геоекологічна експертиза територій	3
	Географія і економіка в школі / Шкільна географія / Краєзнавство і регіональний туризм / Основи океанології	4
	Великий географічний практикум / Великий картографічний практикум / Глобальні зміни природи Землі	4
	Всього за 8 семестр	30

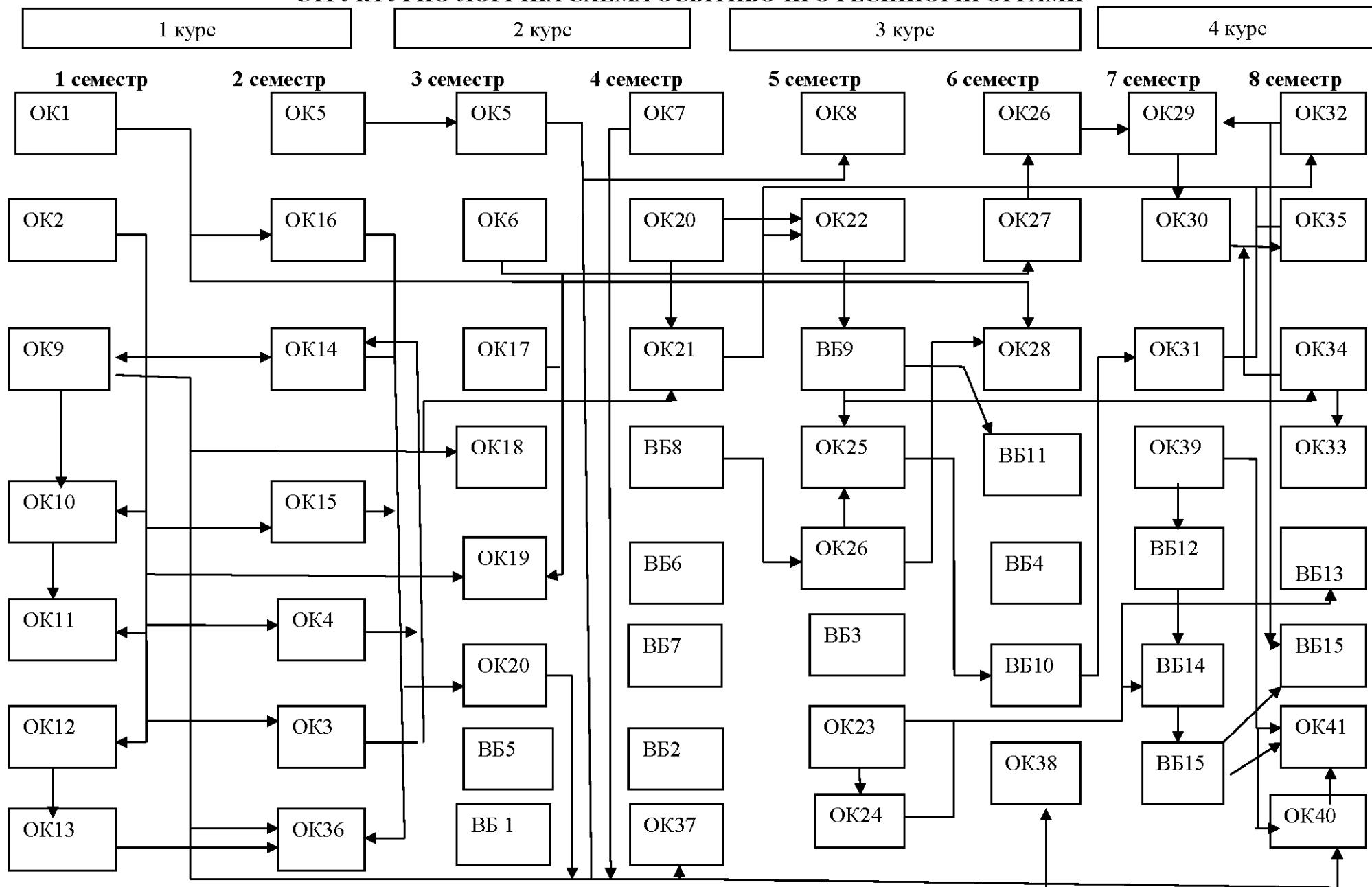
3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 106 Географія проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії, Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів.

Кваліфікаційна робота бакалавра є закінченням науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків. Кваліфікаційна робота передбачає проведення огляду літературних джерел та досвіду, аналізу та прикладного дослідження проблем у галузі географічної науки. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота перевіряється на наявність академічного plagiatu згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30
ЗК 1	•																													
ЗК 2	•	•		•	•		•		•																					
ЗК 3	•					•																								
ЗК 4						•					•	•							•											
ЗК 5						•	•												•										•	
ЗК 6						•	•													•										
ЗК 7					•																									
ЗК 8							•											•											•	
ЗК 9	•																													
ФК 1		•	•			•		•			•	•						•	•	•										•
ФК 2		•	•			•		•	•	•	•	•						•	•	•								•		
ФК 3								•	•				•						•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ФК 4		•	•						•		•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ФК 5	•							•	•			•					•		•		•								•	
ФК 6		•	•					•		•		•	•					•				•	•	•	•				•	
ФК 7	•								•	•	•	•					•				•							•	•	
ФК 8											•						•			•			•	•	•	•			•	
ФК 9									•								•												•	
ФК 10					•		•														•									

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	
ПРН1																															
ПРН2			•																												
ПРН3																		•	•	•									•	•	
ПРН4																			•											•	
ПРН5																				•											
ПРН6						•														•											
ПРН7																			•	•	•										
ПРН8																			•		•									•	
ПРН9																			•												
ПРН10																				•										•	
ПРН11																					•										•
ПРН12		•	•																												•
ПРН13	•																														•
ПРН14		•	•																												•
ПРН15		•	•	•																										•	•
ПРН16					•																										

